

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 17 ΙΟΥΝΙΟΥ 2016
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A.1

- α. Λάθος
- β. Σωστό
- γ. Σωστό
- δ. Σωστό
- ε. Λάθος

A2. γ

A3. δ

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

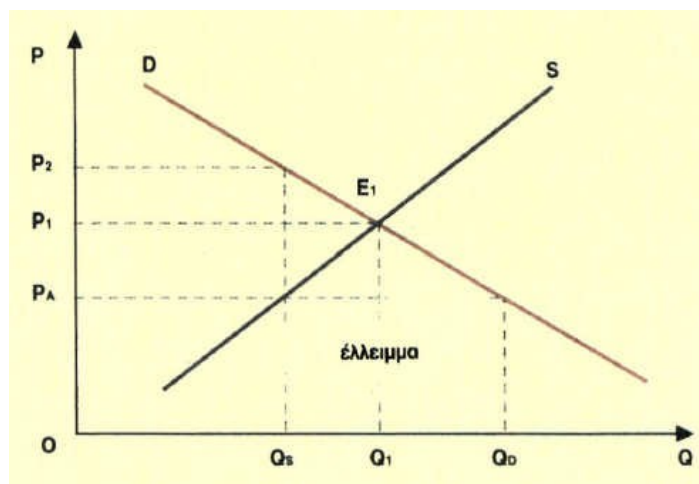
ΘΕΜΑ Β

B.1

α) Σκοπός του κράτους με την επιβολή ανώτατης τιμής διατίμησης σε ένα αγαθό είναι η προστασία του καταναλωτή από υπερβολική άνοδο των τιμών (κυρίως σε αγαθά πρώτης ανάγκης).

β) Τις συνέπειες αυτής της παρέμβασης μπορούμε να μελετήσουμε στο διάγραμμα. Αν για ένα αγαθό η καμπύλη ζήτησης είναι D , η καμπύλη προσφοράς S και το σημείο τομής τους είναι το E , η τιμή ισορροπίας είναι $P1$ και η ποσότητα ισορροπίας $Q1$. Εάν το κράτος θεωρεί την τιμή $P1$ υπερβολική για το συγκεκριμένο αγαθό, γιατί, για παράδειγμα, είναι πρώτης ανάγκης και η υψηλή τιμή του θίγει τις φτωχότερες τάξεις, τότε το υπουργείο Εμπορίου με αγορανομική διάταξη επιβάλλει ανώτατη τιμή πώλησης PA , η οποία είναι μικρότερη από την τιμή ισορροπίας $P1$. Στην τιμή αυτή οι παραγωγοί είναι διατεθειμένοι να προσφέρουν ποσότητα QS , ενώ οι καταναλωτές ζητούν ποσότητα QD . Έτσι δημιουργείται έλλειμμα ίσο με τη διαφορά $QD - QS$. Άμεση, δηλαδή, συνέπεια της επιβολής ανώτατης τιμής είναι η εμφάνιση ελλειμμάτων. Στην περίπτωση αυτή γνωρίζουμε ότι στην αγορά του αγαθού υπάρχει ανισορροπία και τάσεις για άνοδο της τιμής. Εφόσον η τιμή δεν μπορεί να αυξηθεί λόγω της κρατικής παρέμβασης, δεν πρόκειται να υπάρξει ισορροπία στην αγορά του αγαθού. Αν το κράτος έχει τον απόλυτο έλεγχο της προσφερόμενης ποσότητας, μπορεί να διανέμει το αγαθό με δελτία και σε περιορισμένες ποσότητες για κάθε άτομο. Μπορεί επίσης να το διανέμει με σειρά προτεραιότητας, που

σημαίνει ουρές στα καταστήματα που το πωλούν. Αυτό που συνήθως συμβαίνει είναι η δημιουργία "μαύρης αγοράς", δηλαδή το αγαθό πωλείται παράνομα σε τιμή μεγαλύτερη από τη νόμιμη. Στο διάγραμμα βλέπουμε ότι την ποσότητα Q_s , που προσφέρουν οι παραγωγοί, υπάρχουν καταναλωτές που είναι διατεθειμένοι να την πληρώσουν στην τιμή P_2 . Αυτό δίνει τη δυνατότητα στους πωλητές να πωλούν με "καπέλο" πάνω από την ανώτατη τιμή. Το ύψος του καπέλου μπορεί να φτάσει μέχρι τη διαφορά $P_2 - P_A$. Με την επιβολή ανώτατης τιμής μπορεί να ανατρέπεται η ισορροπία στην αγορά και να δημιουργούνται ελλείμματα και παράνομες αγορές. Αυτό δε σημαίνει ότι το κράτος δεν πρέπει να παρεμβαίνει στη λειτουργία της αγοράς, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω. Η επιβολή ανώτατης τιμής πρέπει να είναι βραχυχρόνια, για να αποφεύγεται η "μαύρη αγορά".

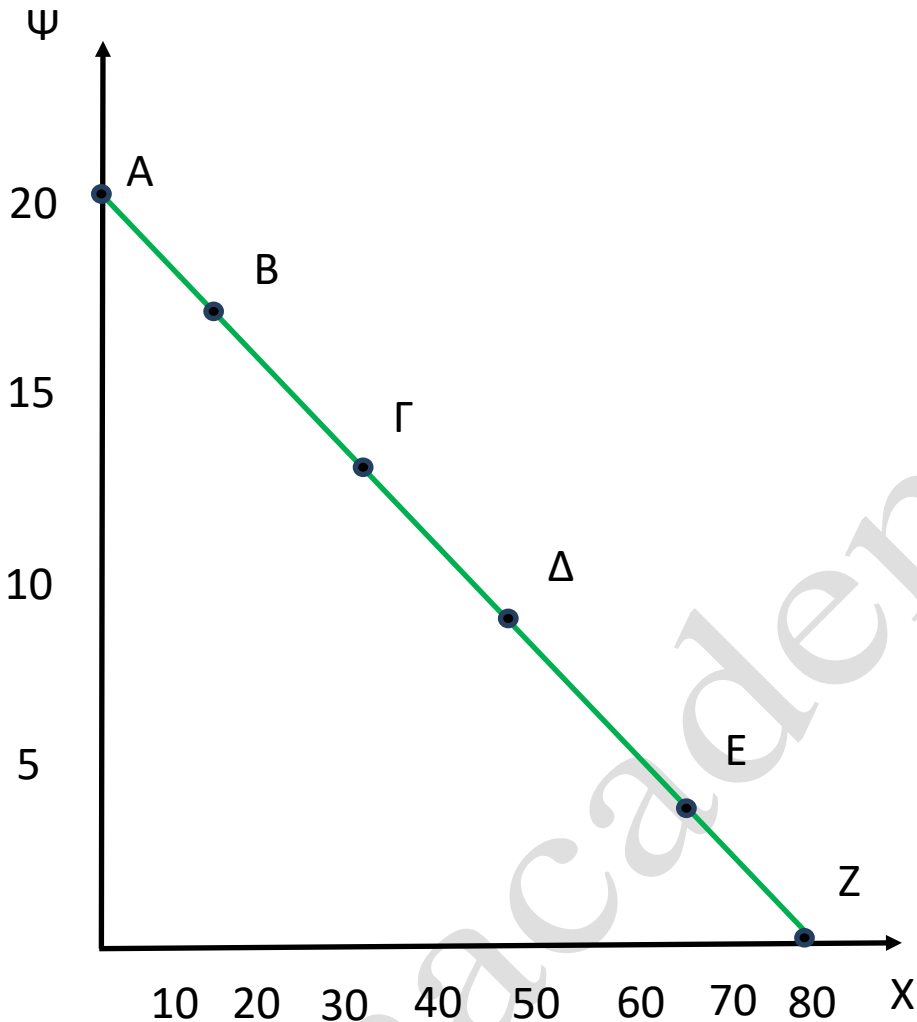
ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Σύμφωνα με τα δεδομένα της εκφώνησης προκύπτει ο παρακάτω πίνακας παραγωγικών δυνατοτήτων:

	L_X	X	Ψ	L_Ψ
A	0	0	20	5
B	1	16	16	4
Γ	2	32	12	3
Δ	3	48	8	2
E	4	64	4	1
Z	5	80	0	0

Όπου L_X = εργάτες που απασχολούνται στην παραγωγή του αγαθού X και
 L_Ψ = εργάτες που απασχολούνται στην παραγωγή του αγαθού Ψ

Από τα δεδομένα της εκφώνησης προκύπτει ότι οι εργάτες είναι εξίσου κατάλληλοι για την παραγωγή των δύο αγαθών (σε σταθερή αναλογία 16 μονάδων X και 4 μονάδων του Ψ). Άρα το κόστος ευκαιρίας είναι σταθερό για όλους τους παραπάνω συνδυασμούς και για αυτό η Κ.Π.Δ θα είναι ευθεία γραμμή η οποία τέμνει τους άξονες.

Γ2. Υπολογίζουμε τη μέγιστη ποσότητα του X όταν παράγονται $\Psi = 10$ μονάδες προϊόντος.
($KE_X = \frac{1}{4}$)

	X	Ψ
Γ	32	12
Γ'	$X_{\Gamma'}$	10
Δ	48	8

$$(\Gamma' \rightarrow \Delta) KE_{X \rightarrow \Psi} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \rightarrow 1/4 = \frac{10-8}{48-X\Gamma'} \leftrightarrow X_{\Gamma'} = 40$$

Άρα η μέγιστη ποσότητα του X είναι **40 μονάδες προϊόντος**.

Γ3. Υπολογίζουμε τη μέγιστη ποσότητα του Ψ όταν παράγονται X = 30 μονάδες προϊόντος.
($KE_X = 1/4$)

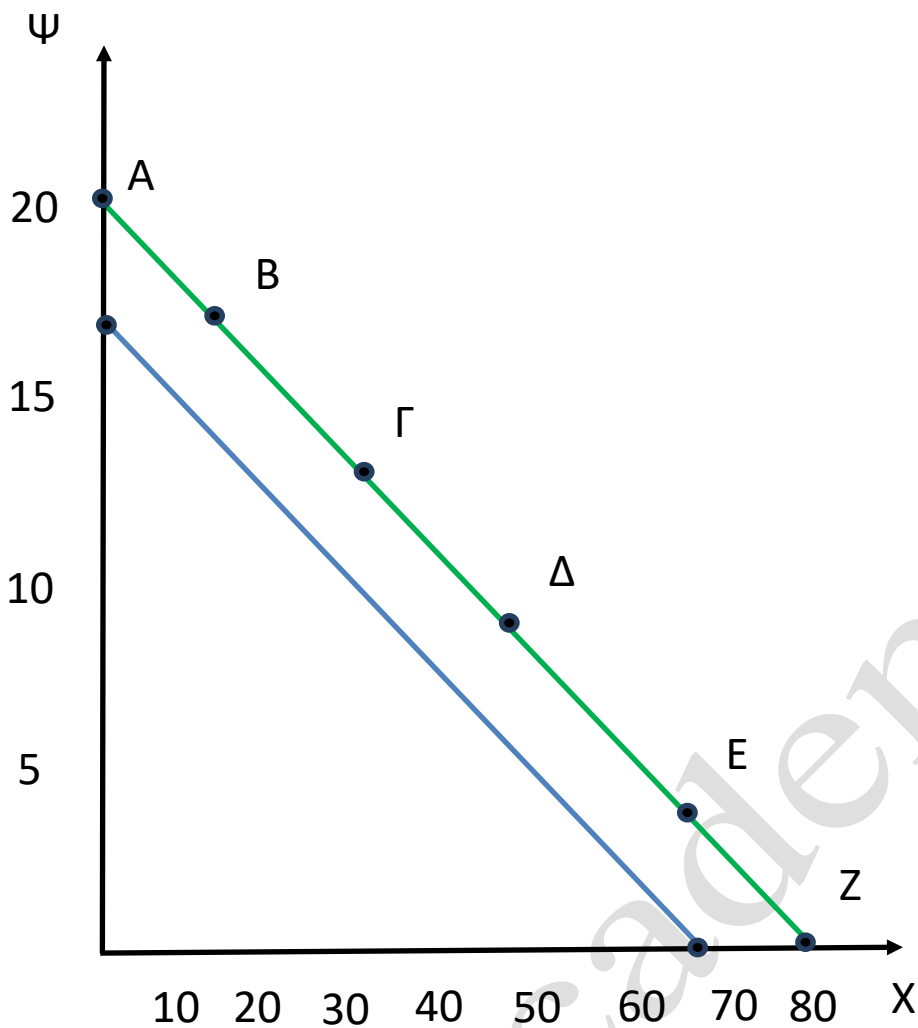
	X	Ψ
B	16	16
B'	30	$\Psi_{B'}$
Γ	32	12

$$(B \rightarrow B') KE_{X \rightarrow \Psi} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \rightarrow 1/4 = \frac{16-\Psi_{B'}}{30-16} \leftrightarrow \Psi_{B'} = 12,5$$

Επειδή ο συνδυασμός B' (X = 30, Ψ = 12,5) είναι μέγιστος, ο **συνδυασμός Λ (X = 30, Ψ = 15) είναι ανέφικτος**.

Γ4. Σύμφωνα με τα δεδομένα της εκφώνησης προκύπτει ο παρακάτω πίνακας παραγωγικών δυνατοτήτων:

	L _X	X	Ψ	L _Ψ
A'	0	0	16	4
B'	1	16	12	3
Γ'	2	32	8	2
Δ'	3	48	4	1
Ε'	4	64	0	0

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Επειδή η συνάρτηση προσφοράς δεν είναι γραμμική, δε μπορούμε να εξάγουμε συνάρτηση προσφοράς. Έτσι, θα αντικαταστήσουμε τις τιμές του αγοραίου πίνακα προσφοράς στην αγοραία συνάρτηση ζήτησης και θα συγκρίνουμε τις ζητούμενες και προσφερόμενες ποσότητες. Για την τιμή όπου θα ισχύει $Q_D = Q_S$, θα έχουμε το σημείο ισορροπίας.

Άρα ο πίνακας με τις νέες στήλες που χρειαζόμαστε έχει ως εξής:

P	Q _s	Q _D
14	5.000	6.050
15	6.000	6.625
30	6.250	6.250
110	6.300	4.500

Άρα το σημείο ισορροπίας είναι **P_E = 30 χρηματικές μονάδες** και **Q_E = 6.250 μονάδες προϊόντος**.

Δ2.

α) Από τον αγοραίο πίνακα προσφοράς προκύπτει ο ατομικός πίνακας προσφοράς διαιρώντας τις προσφερόμενες ποσότητες με τον αριθμό 50 (όσες και οι επιχειρήσεις).

Έτσι έχουμε τον παρακάτω ατομικό πίνακα:

P = MC	Q _s
14	100
15	120
30	125
110	126

β) Επειδή υπολογίσαμε τον ατομικό πίνακα προσφοράς ισχύει P = MC.

P = MC	Q _s	VC
14	100	1.400
15	120	
30	125	
110	126	

$$MC_{120} = \frac{\Delta VC}{\Delta Q} \rightarrow 15 = \frac{VC - 1.400}{120 - 100} \leftrightarrow VC_{120} = 1.700 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

$$MC_{125} = \frac{\Delta VC}{\Delta Q} \rightarrow 30 = \frac{VC - 1.700}{125 - 120} \leftrightarrow VC_{125} = 1.850 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

$$MC_{126} = \frac{\Delta VC}{\Delta Q} \rightarrow 110 = \frac{VC - 1.850}{126 - 125} \leftrightarrow VC_{126} = 1.960 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

γ) Υπολογίζουμε το μεταβλητό κόστος της επιχείρησης όταν παράγει 122 μονάδες προϊόντος.

Q	VC	MC
120	1.700	
122	VC ₁₂₂	
125	1.850	30

$$MC_{125} = \frac{\Delta VC}{\Delta Q} \rightarrow 30 = \frac{VC - 1.700}{122 - 120} \leftrightarrow VC_{122} = 1.760 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

Άρα το μεταβλητό κόστος της επιχείρησης θα αυξηθεί κατά: $1.760 - 1.400 = 360$ χρηματικές μονάδες.

Δ3. Επειδή η επιχείρηση χρησιμοποιεί ως μεταβλητούς συντελεστές την εργασία και τις πρώτες ύλες ισχύει ο τύπος:

$$VC = w \cdot L + c \cdot Q$$

$$\text{Για } Q = 100 \text{ ισχύει: } 1.400 = w \cdot 4 + c \cdot 100 \quad (1)$$

$$\text{Για } Q = 120 \text{ ισχύει: } 1.700 = w \cdot 5 + c \cdot 120 \quad (2)$$

Από τις σχέσεις (1) και (2) προκύπτει ότι: **$w = 100$ χρηματικές μονάδες και $c = 10$ χρηματικές μονάδες.**